

روزنامه صبح غرب کشور

صاحب امتیاز: مسعود جوادندل | مدیرمسئول: سید حسن قشمی | سردبیر: زهره پورویابی | چاپ: یکم رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزبان، پلاک ۵۹

تلفن دفتر مرکزی: ۳۱۳۳۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴

صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۲۵۴۱ | آگهی‌ها: ۰۲۸۲۵۴۰ - ۰۸۱

پيامک: ۰۳۰۰۱۸۱۸۶۰ | ارتباط با تحریریه: ۰۲۸۲۲۹۳۹ - ۰۸۱ | دورنما: ۰۳۸۲۸۱۸۴۹ - ۰۸۱

| گستره توزیع: استان‌های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان |

امام علی علیه‌السلام فرمودند: دانش، می‌رائی است گرانمایه و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live

Email: sepehrgharb.news@gmail.com

www.sepehrgharb.ir

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان مطرح کرد:

سال خوش یمن همدان با ثبت «هگمتانه» در یونسکو و «روز همدان» در تقویم

ترسیم جاذبه‌های گردشگری همدان در میان مردم، توسط نقاشان برجسته بومی/ افتتاح دبیرخانه دائمی روز همدان در مجتمع شهیدآوینی

سپهرغرب، گروه دُرهای ذری – فاطمه فراقیان؛ مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان گفت: امسال هم‌زمانی ثبت جهانی هگمتانه با نخستین سالی که در تقویم رسمی کشور «روز همدان» ثبت شد را داشتیم که مکمل یکدیگر شدند و مهر تأییدی دیگر بر همدان، پایتخت تاریخ و تمدن ایران‌زمین است. چندی پیش یکم شهریورماه را پشت سر گذاشتیم؛ امسال این روز در تقویم رسمی کشور، سرانجام به‌نام «روز همدان» نامگذاری شد. ۱۴۵۳ به‌عنوان یکی از سال‌های بسیار خوب، در ذهن ما همدانی‌ها می‌ماند؛ چراکه علاوه‌بر ثبت روزی به‌نام کهن دیار ما در تقویم کشوری، هگمتانه تاریخی شهرمان نیز در میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید. از آنجا که این اول راه است و لازم بوده که روز همدان و نیز ثبت جهانی هگمتانه گرامی داشته شوند تا به اهداف اصلی خود برسند، با مسعود ویژه، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان گفت‌وگویی در این ارتباط داشته باشیم تا بدانیم به مناسبت روز همدان چه برنامه‌هایی اجرا شد و چه فعالیت‌هایی انجام گرفت؛ در ادامه نتیجه را می‌خوانید، با ما همراه باشید:

■ **جناب ویژه با توجه به اینکه به‌تازگی روز همدان را پشت سر گذاشتیم، از ظرفیت‌های فرهنگی همدان انزطر دانشی و تمدنی برای ما و مخاطبانمان بگویید.**

بسم‌الله الرحمن الرحیم، عرض سلام و خداقوت دارم خدمت شما و همکاران بزرگوارتان. زمانی که همدان، با عنوان پایتخت تاریخ و تمدن ایران‌زمین مطرح می‌شود، باید بدانیم که این مهم فقط در حد حرف و شعار نیست و به معنای واقعی کلمه، مصداق دارد؛ از طریقی باید دقت کنیم که وقتی بین ۳۱ استان، روز همدان در تقویم رسمی کشور گنجانده می‌شود، این هم بی‌دلیل نیست و فکر می‌کنم فقط چهار روز در سال به اسم شهرها نام‌گذاری شده‌اند.

در عنوان همدان، پایتخت تاریخ و تمدن ایران دو نکته بسیار مهم وجود دارد که کلیدواژه‌های آن بوده؛ واژه نخست بحث «تاریخی بودن» همدان است که بر کسی پوشیده نیست. شهر ما تاریخ چندهزارساله دارد و برخی از کشفیات، مؤید آن است. همچنین در معتبرترین کتابی که از آن زمان‌ها باقی مانده و نخستین کتاب تاریخ در جهان به‌شمار می‌رود و از هروودت یونانی بوده، به وجود و قدمت همدان اشاره شده است؛ اینکه فردی از یکی از دورترین نقاط دنیا با امکانات آن زمان به همدان می‌آید و در مورد تاریخ این منطقه تحقیق می‌کند، نشان‌دهنده عظمت و شکوه و پیشینه تاریخی آن است.

دومین واژه و نکته در عنوان مذکور، «تمدن» هست؛ تمدن از مدنیت می‌آید. باید بدانیم سیر پیشرفت و تحول بسیاری از جوامع، بر مبنای دامداری بوده است؛ یعنی غالب مردم مناطق مختلف در ابتدا دامدار بوده‌اند و کم‌کم کشاورزی را به آن اضافه می‌کنند و تشکیل روستا می‌دهند و سپس پیشرفت می‌کنند و روستا تبدیل به شهر می‌شود. به‌واقع می‌توان گفت معدود (یا شاید اصلاً نداریم) مواردی در تاریخ هست که آغاز زندگی مردمش شهری باشد؛ البته درنظر داشته باشید که روی بحث با شهرهای قدیمی و شهرهایی است که سابقه چندهزار ساله دارند. حال در این میان، همدان را داریم که طبق مستندات تاریخی، در ابتدا بر مبنای شهر شکل گرفته و مدنیت به‌نوعی از این شهر شروع شده است.

مدنیتی که از آن صحبت شد، نشان‌دهنده پیشینه غنی همدان هست؛ برای مدنیت امروزه جدا از تقسیمات کشوری، شاخص‌هایی درنظر می‌گیرند که تنها بحث فیزیکی لحاظ نمی‌شود و ویژگی‌های فرهنگی، اجتماعی و مردم‌شناسی

نیز درنظر گرفته می‌شود که جالب است بدانید همدان این شاخص‌ها را در آن دوران داشته و برای این موارد اسناد تاریخی قوی و غنی وجود دارد.

به همین ترتیب همدان یکی از سرمنشأ‌های تمدن در دنیا به‌شمار می‌رود و نخستین پایتخت رسمی کشور ایران به حساب می‌آید. نکته قابل تأمل آن است که این موارد در زمانی بوده که اثری از بسیاری شهرهای بزرگ کشور همچون تهران و اصفهان نبوده است و قالب و ساختار آن‌ها در دوره‌های بعد یعنی زمانی صفویه و قاجار تشکیل شده‌اند؛ حتی شهر مشهد نیز با حضور آقا امام رضا (ع) کم‌کم گسترش پیدا می‌کند و از قریه تبدیل به شهر بزرگی می‌شود. درحقیقت هزاران سال قبل از آن‌ها، همدان وجود داشته و قدمت هیچ‌کدام از شهرها به همدان نمی‌رسد.

در عمر چندین‌هزارساله همدان، این دیار طی دوره‌هایی تخریب شده و طی دوره‌هایی شکوه خاصی داشته است؛ در بعضی از عصرها هم از شکوهش کم شده و در برخی از قرن‌ها همچنان نگاه پایتخت به آن بوده است و به‌واقع به‌عنوان یک منطقه باصالت، به آن نگاه می‌کرده‌اند و مورد توجه پادشاهان بوده است.

■ **لطفاً بفرمایید چه دلیلی وجود داشته است که همدان به‌صورت استثنایی هویت و زیست خود را شهری آغاز می‌کند؟**

به این خاطر که در دامنه کوهی به‌نام «الوند» شکل گرفته که یک کوه اسطوره‌ای است و داستان‌های زیادی در مورد آن روایت شده؛ برخی گفته‌اند کوه الوند قداس‌ت دارد و محل دفن یکی از پیامبران به‌نام الوند است. همچنین در تاریخ مطرح شده است که ده‌ها عارف و زاهد از دامان الوند مراحل سیروسلوک خود را آغاز کرده و به مقامات عرفانی دست پیدا کرده‌اند و به همین ترتیب تمدن همدان نیز در دامنه این کوه شکل گرفته است. حتی در این دوره هم طایفه‌هایی در زمان‌های خاصی به الوند می‌روند و مناسکی دارند و قربانی می‌کنند.

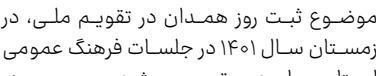
حال جالب است بدانید اگر در رابطه با کوهستان‌ها بخواهیم یکی از ویژگی‌های مهم را نام ببریم، ارتفاع است و رنج ارتفاعات کوهنوردی جهان، هشت هزار متر بوده و رنج ارتفاعات کوهنوردی ایران، چهار هزار متری است و ما قله‌های متعددی در ایران داریم که از الوند بلندتر هستند، اما اگر در کشور ما بخواهند سه کوه نام ببرند، بعد از دماوند، الوند است که ارتفاع سه هزار و ۴۵۰ متری دارد.

■ **جناب ویژه از اسطوره ایرانی بودن الوند همدان گفتید، حال بفرمایید از آنجا که ما فرهنگ ایرانی اسلامی داریم، آیا همدان در بُعد اسلامی دینی نیز حرف برای گفتن دارد؟**

بله، همان‌طور که اهمیت و نقش منطقه همدان را در فرهنگ غنی ایرانی داشته‌ایم، همدان به‌واسطه جنگ نهاوند، دروازه ورود اسلام نیز بوده است. همچنین در جای‌جای استان آرامگاه پیغمبران متعدد وجود دارد؛ از مسجد پیغمبر شهر همدان گرفته تا حقوق نبی و غیره. ما علما و عرفای زیادی نیز داشته‌ایم که در کتاب معتبر دکتر درخشان با عنوان «بزرگان و سخن‌سرایان همدان»، نام آن‌ها آمده است، جلد نخست این کتاب مربوط به بعد از اسلام تا زمان سلسله قاجار است. کمتر شهری را در کشور داریم که طی آن دوره، مهد پرورش بزرگانی بوده باشد؛ بعضی از مناطق تک‌ستاره‌هایی داشته‌اند، اما همدان واقعاً در این زمینه سرآمد بوده و در اینجا هم پایتخت تاریخ و تمدن ایران بودن آن مشخص است.

■ **درست می‌فرمایید؛ لطفاً از روند ثبت روز همدان در تقویم ملی برایمان بگویید.**

پیگیری‌های متعددی در این رابطه سال گذشته انجام دادیم و خداوند کمکمان کرد؛

موضوع ثبت روز همدان در تقویم ملی، در زمستان سال ۱۴۰۱ در جلسات فرهنگ عمومی استان مطرح و تصویب شد و سپس در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲، به تصویب شورای فرهنگ عمومی کشور رسید و کار را به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارجاع دادند که آذرماه تأیید شد؛ سرانجام یکم شهریورماه به‌عنوان روز همدان در تقویم رسمی کشور ثبت و به استان، وزارت فرهنگ و ارشاد و دستگاه‌های مرتبط، ابلاغ شد. این رویداد با چند اقدام دیگر همچون پیگیری‌ها برای ثبت جهانی هگمتانه و همدان، پایتخت گردشگری کشورهای آسیایی هم‌زمان شد و مکمل یکدیگر شدند که مهر تأییدی دیگر بر همدان پایتخت تاریخ و تمدن ایران است.

این موارد افتخار برای آیندگان همدان و نسل بعدی ما نیز هست و ظرفیت‌های فوق‌العاده‌ای ایجاد می‌کند. باید توجه داشته باشیم که انجام این اقدامات راحت نبوده و مشکلات خاص ازجمله شیفت‌های رقبای ثبت ملی و جهانی را داشته است.

■ **جناب ویژه گویا اقدام مهم و امیدبخش دیگر فرهنگی استان، بازگشت جشنواره بین‌المللی تاتار کودک و نوجوان به همدان است؟**

همین‌طور است، خداوند به ما کمک کرد و با پیگیری‌هایی که انجام شد و حمایت‌های شهرداری همدان و مجمع نمایندگان، مجدداً جشنواره بین‌المللی تاتار کودک و نوجوان هم به همدان برگشت.

■ **بفرمایید از آنجا که سابق یکم شهریورماه روز پزشک بود، اضافه شدن عنوان روز همدان به آن، اوضاع پاسداشت را چگونه کرده است؟**

طی سال‌ها یکم شهریورماه با عنوان بوعلی‌سینا و روز پزشک به‌مناسبت ولادت شیخ‌الرئیس، شناخته می‌شد و برنامه‌های مختلفی در این روز برای شخصیت بوعلی‌سینا می‌گرفتیم؛ اما شخصیت‌هایی مانند بوعلی‌سینا و سایر مفاخر همدان، باعث شد که «روز همدان» را داشته باشیم.

امسال هم‌زمانی ثبت جهانی هگمتانه با نخستین سالی که در تقویم رسمی کشور، روز همدان ثبت شده بود، باعث شد بسیار باشکوه‌تر یکم شهریورماه را گرامی بداریم؛ البته درنظر داشته باشید که چهارم شهریورماه اربعین امام حسین (ع) را داشتیم و به‌واقع در ماه صفر بودیم و دستمان در شاد برگزار کردن مراسم‌ها، بسته بود. البته جای نگرانی برای گرفتن جشن در سال‌های بعد و استفاده از این ظرفیت طی سال‌های آینده نیست، چراکه ایام قمری عبور می‌کنند و ثابت نیستند.

لازم به ذکر است که متولی ثبت جهانی هگمتانه دستگاه‌های دیگر ازجمله میراث فرهنگی، شهرداری و مدیریت استان بودند که

مرا اسکن کنید

- یکشنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۳**
- سال هفدهم - شماره ۲۹۳۴**

امام علی علیه‌السلام فرمودند: دانش، می‌رائی است گرانمایه و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live

Email: sepehrgharb.news@gmail.com

www.sepehrgharb.ir

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان مطرح کرد:

علاقه‌مندان خاص خودش را داشت.

■ **جناب ویژه این اقدام ابتکاری و نقاشی‌های به احتمال زیاد جالب، در معرض دید عموم قرار می‌گیرد؟**

بله، مقرر شد نمایشگاهی از این آثار داشته باشیم؛ یک نمایشگاه دیگر نیز طی روز همدان در گالری استاد زنگنه داشتیم که افتتاح آن قبل از اجرای برنامه‌ها بود. البته ارتباطی به روز همدان نداشت، اما برگزاری آن هم‌زمان با یکم شهریورماه شد و آن نمایشگاه کاریکاتور کودکان غزه و برنامه منحصربه‌فردی بود. برای این نمایشگاه کاریکاتور ۴۰۰ اثر از سراسر کشور به دبیرخانه ارسال شده بود که فراخوانش در اردیبهشت‌ماه بود و جالب است که بدانید دو اثر هم از خارج کشور داشتیم؛ یعنی کاریکاتوریست‌های بین‌المللی و خارجی آن‌ها را ارسال کرده بودند.

■ **مگر نمایشگاه ملی نبود؟**

ملی بود، اما به هر شکل اثر خارجی هم برای دبیرخانه ارسال شده بود! آثار برتر این نمایشگاه در قالب کتاب منتشر می‌شود و نمایش آن‌ها در همدان یک هفته خواهد بود؛ به‌واقع این نمایشگاه در سراسر استان برپا می‌شود و به‌نوعی چرخشی است.

■ **برای پاسداشت روز همدان برنامه مردمی هم تدارک دیده شده بود؟**

بله، برنامه‌های متعدد برای روز همدان توسط انجمن‌های ادبی خودجوش شکل گرفته بود که بسیار ارزشمند است. باور کنید برخی موارد به حدی مردمی بودند که بنده هم اطلاعات دقیقی از آن‌ها نداشتم؛ برای مثال چهارشنبه عصر گروهی از انجمن‌های ادبی در آرامگاه بوعلی سینا برنامه داشتند و حتی یک انجمن ادبی از آقای رحماندوست برای حضور در برنامه خود، دعوت کرده بودند. گروه‌های مردمی و افرادی که دغدغه همدان را دارند، بسیار ماندگارتر و مؤثرتر هستند.

■ **جناب رحماندوست از شاعران خوب**

کشوری همدانی‌الاصل هستند که با توجه به تواضعی که دارند، هربار برای مصاحبه با ایشان تماس می‌گیریم، دعوت ما را نیز اجابت می‌کنند. همین‌طور است، جناب رحماندوست در برنامه روز همدان (پنجشنبه یکم شهریورماه) ما هم قبول زحمت کرده و شرکت کردند.

■ **بفرمایید با توجه به اینکه در ایام سفرهای اربعین به‌سر می‌بردیم و همدان یکی از اصلی‌ترین شهرهای حضور زائر به جهت قرار گرفتن شهرمان بر سر راه کربلا است، از این ظرفیت هم استفاده شد؟**

بله، در موبک‌های اربعینی همدان برای زائرین امام حسین (ع) نیز پیگیری شد تا برخی از آن‌ها بروشورها و دفترچه‌هایی در مورد معرفی همدان، توزیع کنند؛ درحقیقت این رویداد بزرگ، یک فرصت بسیار خوب برای گردشگری همدان است، چراکه میلیون‌ها نفر از همدان طی ایام پیاده‌روی اربعین، عبور می‌کنند و ما می‌توانیم شرایطی را فراهم بکنیم (خصوصاً در راه برگشت) که در همدان استراحت بکنند و از جاذبه‌های گردشگری شهرمان بازدید داشته باشند.

■ **جناب ویژه از گردشگری صحبت کردید، گویا یکم شهریورماه بازدید از موزه‌ها رایگان بود؟**

بله، یکم شهریورماه اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان همدان اعلام کرد که بازدید از تمامی موزه‌های همدان رایگان است. نکته مهم دیگری که به خاطرم آمد این هست که افتتاح دبیرخانه دائمی روز همدان را در مجتمع شهیدآوینی داشتیم، همچنین تبلیغات شهری در مورد همدان، به‌عنوان آخرین برنامه، صورت گرفت.

■ **بفرمایید بنیاد حکمت سینوی چه شد؟**

دو بنیادی که در همدان هست و ما به

نماینده‌ی‌های سپهرغرب در استان‌ها

عاطفه آزاد پور (ایلام)؛ ۴۹۰۴ ۹۴۳ ۰۹۱۸

فرزاد منتی (کرمانشاه)؛ ۲۷۲۹ ۱۳۰ ۰۹۱۸

شیرین مرادی(کردستان)؛ ۶۹۸۴ ۸۷۲ ۰۹۱۸

مینیا یاحقی(مرکزی)؛ ۴۹۰۹ ۱۷۹ ۰۹۹۰